

105 . Piatra-Olt (Piatra Sat) | Comuna: or. Piatra-Olt | Județ: Olt | Punct: Vadu Codrii | Anul: 1998

Anul: 1998

Cod RAN: 128114.04

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Epoca migrațiilor, Evul Mediu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Eugen Silviu Teodor

Instituții: Muzeul Național de Istorie a României

Raport

Cercetările în acest punct au fost reluate în 1997 (v. AO, S.N., 6, 1989; SCIVA 45, 1994, 1), vizând o așezare neolitică pluristratigrafică, o așezare de la limita secolelor VI și VII și o necropolă medievală. Campania 1998 viza, pe de o parte, extinderea sondajului la nord de săpătura din anii 80, pe de alta - clarificarea situației unor complexe intersectate în anul anterior, în consecință, S. XI - numai marcat în 1997 - a fost redeschis, lărgit la 1,3 m. și prelungit spre nord cu 10 metri (limita aliniindu-se astfel cu S. IX și S. X) și s-au deschis casetele IX B și X A.

Din nefericire, după începerea lucrărilor a devenit evident dezinteresul colaboratorilor din anul precedent (Muzeul din Slatina și Institutul din Craiova), astfel încât, pe o bază financiară precară, lucrările au fost restrânse, S. XI fiind abandonat a doua oară, la cote între -1,40 și -0,60 m. Oricum, s-a putut determina existența unei locuințe neolitice în carourile 5-6 (caroiaj la doi metri, de la sud la nord), au fost descoperite noi morminte ale necropolei medievale și s-a certificat inexistența unei locuințe de epoca migrațiilor în perimetrul secțiunii.

Caseta IX B (3,5 x 2,7 m) a fost trasată în prelungirea casei IX 71997, pentru decopertarea B.4, cât și pentru stabilirea unui racord real cu săpăturile mai vechi. A fost dezvelit complet un cuptor de mari dimensiuni, descoperit cu un an mai devreme. Vatra este făcută din cărămizi romane, întregi (45 x 30 x 5,50 cm.) sau fragmentare, este în formă de potcoavă, cu deschiderea și cu adâncimea de 0,9 m., pereții - din piatră de râu cărămidă spartă și lut fiind groși de minim 0,40 m. Bordeul 4 a fost suprapus de B. 1, care este însă mai puțin adânc, planul cuptorului fiind cruțat; săpătura veche s-a oprit pe podeaua B. 1. Se asigură astfel, stratigrafie, existența a două nivele de locuire. Demontarea cuptorului a scos la iveală o altă vată, de lut, excentrică și cu alt plan, împreună cu alt nivel de călcare interior, nivel puternic lutuit, cu numeroase găuri puțin adânci, de maxim 8 cm. diametru, amenajare destinată, probabil, să compacteze solul nisipos, friabil. Fragmentele ceramice recoltate pe această podea sunt prea mici și puține pentru comparații serioase, dar reprezintă același orizont cultural.

Caseta X A (4,5 x 2,7 m.) a scos la iveală latura estică a B. 5 (intersectat în 1997). Atât latura locuinței cât și cuptorul sunt mult mai mici decât cele constatate la B. 4. Latura locuinței măsoară 2,40 metri. Cuptorul este rectangular și măsoară, la interior, 0,45 m. pe adâncime și 0,27 m. pe lățime. Vatra este făcută tot din cărămizi. Partea interioară a pereților este realizată din cel puțin trei rânduri suprapuse de cărămizi, așezate culcat, pe lung, exteriorul fiind placat cu pietre legate cu lut. Nu s-au surprins elemente de suprastructură a bordeiului, ci doar câteva gropi mici (diametrul de 6-8 cm.) pe margini; elemente de sprijin ale pereților se aflau, probabil, în afara gropii bordeiului.

Inventarul bordeielor 1-3 și 5 se reduce aproape exclusiv la ceramică lucrată cu mâna, extrem de grosieră (pastă - fără cioburi, ardere, modelare), redusă la fragmente aparținând la 10-15 vase diferite. Inventarul B.4 este net distinct. Inventarul este mai semnificativ. Ceramica reprezintă și aici aproximativ două treimi din inventar și are același aspect primitiv. Ceramica lucrată cu roata nu numai că există, dar este

de foarte bună calitate, pe roată rapidă, cu pastă și ardere de calitate și decor bine lucrat. Cele mai frapante sunt vase arse la roșu (sau cu tentă cenușie), de mari dimensiuni estimate în jur de 13 litri), cu buză trapezoidală, cu decor striat (cu valuri) sau ștampilat. Caracterul de importuri a acestor piese este evident. Astfel de piese există nu numai în dărâmăturile cuptorului din B.4, dar și în umplutura superioară a B.4 (care a funcționat o vreme ca groapă menajeră). Existența acestei umpluturi relevă existența unui al treilea palier cronologic de locuire, intermediar, pentru care încă nu avem complexe.

Continuitatea culturală a orizontului reprezentat de B.4 și a celorlalte complexe este evidentă, atât prin tehnica de construcție a cuptoarelor cât și prin factura ceramicii lucrate cu mâna. Ceea ce se schimbă este contextul, respectiv ruperea legăturilor cu lumea romană. Acest orizont ar trebui să dateze la cumpăna secolelor VI și VII. Orizontul B.4 (inclusiv umplutura superioară) ar trebui să dateze în al treilea sfert al secolului al VI-lea. Această datare este confirmată de apariția, în această campanie, a unei tăvițe "slave", care nu se găsește în vestul Munteniei în prima jumătate a secolului.

Din necropola medievală au mai fost cercetate, total sau parțial încă 12 morminte (total 77) confirmându-se observațiile anterioare: ritualul tărgii (la circa o pătrime dintre subiecți), problemele osteologice endemice și îngropările izolate în var (la acestea se adaugă câteva gropi suspect de adânci).

Anul acesta, pe un teren eliberat de păioase, la vest de punctul de lucru, a fost posibilă o periegheză mai detaliată. Așezarea medievală corespondentă necropolei (care nu pare să depășească semnificativ secolului al XVI-lea) se întinde spre vest și sud de necropolă pe o suprafață de minim 4 hectare. Nici așezarea de secol VI nu se limitează la botul de terasă, cum credeam. Fragmente ceramice tipice au fost descoperite la 60-70 de metri SV de punctul de lucru. Punctul Vadu Codrii are un potențial arheologic substanțial. Colaborarea defectuoasă cu autoritățile locale a condus însă, pentru moment, la necesitatea sistării cercetărilor.

Nu pot să închei fără a atrage atenția celor preocupați de geografia istorică, că, atât Vadu Codrii, cât și Nucet, intrate în literatură, de mai mulți ani, ca aparținând de satul Piatra - astăzi suburbie a orașului Piatra Olt - aparțin însă, administrativ, de comuna Brâncoveanu, aflată la sud de sit. Evident, proprietarii siliștii medievale sunt săteni din Brâncoveni. Am păstrat însă titulatura cunoscută a sitului, pentru a nu provoca confuzie.

Informații suplimentare online

[Raportul 1672 din cronică.cimec.ro](http://raportul1672.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.foolosind.Mapserver.Cimec.ro)
